

Pieśń I, 9 (Vides ut alta stet nive candidum...)

HORACY

Pieśń I, 9 (Vides ut alta stet nive candidum...)

DO TALIARCHA¹

TLUM. PAWEŁ KOZIOŁ

Widzisz? Sorakte² świeci siwym³ śniegiem
i już nie mogą utrzymać ciężaru
lasy zbolące, rzeki
ścięte ostrzem mrozu.

Łażnia

Lecz niech odpłynie chłód: do ognia drewno,
na stół sabińskie wino⁴ czteroletnie
w dwuoszonym dzbanie rozkaż dać,
Taliarchu⁵,

Alkohol

Resztę zaś bogom zostaw. Gdy ci zechcą
uciszyć wiatr, walczący z rozszalałym morzem,
nie zadrzy cyprys
ni wiekowy jesion.

Morze

Nie pytaj jednak o jutro, a każdy
dzień, który masz od losu, licz jak zysk.
Nie gardź słodyczą
miłości, czy tańcem,

Carpe diem

Młodość, Starość

dopóki na twych włosach nie zagości
bładość śmiertelna⁶. Niech ciemność alei
rozbrzmiewa lekkim szeptem
umówionych godzin

Flirt

i śmiechem, który zdradza dziewczynę ukrytą
w ciemnym zakątku, abyś mógł jej zabrać

Śmiech

¹*Pieśń I, 9* — Jan Kochanowski parafrazuje ten utwór w pieśni XVI z ksiąg pierwszych, zmieniając jednak zakończenie; zob. <http://www.wolnelektury.pl/katalog/lektura/piesni-ksiegi-pierwsze-piesn-xiv.html>. [przypis edytorski]

²*Sorakte* — góra we Włoszech, 45 km na północ od Rzymu, jedyne większe wzniesienie w dolinie Tybru, obecnie nazywana Monte Sorrate. [przypis edytorski]

³*siwym* — w oryginale występuje tu przymiotnik *candidus*, czyli „jasny”. Ma on tę samą podstawę słowotwórczą, co wspomniana dalej w wierszu siwizna (łac. *canities*), a tekst łaciński nawet w opisie przyrody zawiera wiele słów kojarzących się ze starością. [przypis edytorski]

⁴*sabińskie wino* — Horacy mieszkał w podarowanej przez Mecenasza posiadłości w Sabinum, chodź więc o wino łatwo dostępne. [przypis edytorski]

⁵*Taliarch* — imię greckie, być może pochodzące od słów *thalia* (radość) i *archo* (rządzić), mogące zatem oznaczać kogoś, kto kieruje przebiegiem uczty. [przypis edytorski]

⁶*bładość śmiertelna* — w oryginale była tu mowa o siwiznie (łac. *canities*). [przypis edytorski]

jakiś drobiażdżek z szyi⁷
czy z palca, na niby chroniony.

⁷z szyi — zmiana obrazu, by lepiej oddać atmosferę flirtu; w oryginale mowa jest o „ramieniu”, co sugeruje bransoletę. W całym fragmencie chodzi o sprowokowanie sytuacji zachęcającej do dotknięcia drugiej osoby. [przypis edytorski]

Wszystkie zasoby Wolnych Lektur możesz swobodnie wykorzystywać, publikować i rozpowszechniać pod warunkiem zachowania warunków licencji i zgodnie z *Zasadami wykorzystania Wolnych Lektur*.

Ten utwór jest w domenie publicznej.

Wszystkie materiały dodatkowe (przypisy, motywy literackie) są udostępnione na *Licencji Wolnej Sztuki 1.3*. Fundacja Wolne Lektury zastrzega sobie prawa do wydania krytycznego zgodnie z art. Art.99(2) Ustawy o prawach autorskich i prawach pokrewnych. Wykorzystując zasoby z Wolnych Lektur, należy pamiętać o zapisach licencji oraz zasadach, które spisaliśmy w *Zasadach wykorzystania Wolnych Lektur*. Zapoznaj się z nimi, zanim udostępnisz dalej nasze książki.

E-book można pobrać ze strony: <http://wolnelektury.pl/katalog/lektura/do-taliarcha>

Tekst opracowany na podstawie: tłum. Koziół, Paweł

Wydawca: Fundacja Nowoczesna Polska

Publikacja zrealizowana w ramach projektu Wolne Lektury (<http://wolnelektury.pl>). Reprodukacja cyfrowa wykonana przez Bibliotekę Narodową z egzemplarza pochodzącego ze zbiorów BN.

Opracowanie redakcyjne i przypisy: Aleksandra Kopeć-Gryz, Marta Niedziałkowska, Paulina Choromańska, Paweł Koziół, Wojciech Kotwica.

Wesprzyj Wolne Lektury!

Wolne Lektury to projekt fundacji Wolne Lektury – organizacji pożytku publicznego działającej na rzecz wolności korzystania z dóbr kultury.

Co roku do domeny publicznej przechodzi twórczość kolejnych autorów. Dzięki Twojemu wsparciu będziemy je mogli udostępnić wszystkim bezpłatnie.

Jak możesz pomóc?

Przekaż 1,5% podatku na rozwój Wolnych Lektur: Fundacja Wolne Lektury, KRS 0000070056.

Wspieraj Wolne Lektury i pomóż nam rozwijać bibliotekę.

Przekaż darowiznę na konto: [szczegóły na stronie Fundacji](#).